

8.1.16

20b → (סוף הפרק) 22a (אמר שמואל יכילנא)

(1)	שבת שבתון הוא לכם וענייתם את נפשתיכם בתשעה לחדש בערב מערב עד ערב תשבתו שבתכם: ויקרא כג, לב
(2)	בראשן בארבעה עשר יום לחדש בערב תאכלו מצת עד יום האחד ועשרים לחדש בערב: שמות יב, יח
(3)	קלים היו רדפינו מנשרי שמים על ההרים דלקנו במדבר ארבו לנו: איכה ד, יט
(4)	שמור את חדש האביב ועשית פסח לה' אלהיך כי בחדש האביב הוציאך ה' אלהיך ממצרים לילה: דברים טז, א
(5)	אלה מועדי ה' מקראי קדש אשר תקראו אתם במועדים: ויקרא כג, ד
(6)	אמרות ה' אמרות טהרות כסף צרוף בעליל לארץ מזקק שבעתים: תהלים יב, ז
(7)	ותחסרהו מעט מאלהים וכבוד והדר תעטרהו: תהלים ח, ו
(8)	בקש קהלת למצא דברי חפץ וכתוב ישר דברי אמת: קהלת יב, י
(9)	ולא קם נביא עוד בישראל כמשה אשר ידעו יקנוק פנים אל פנים: דברים לד, י
(10)	על פי שנים עדים או שלשה עדים יומת המת לא יומת על פי עד אחד: דברים יז, ו
(11)	ויאמר ה' אל משה ואל אהרן בארץ מצרים לאמר: החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה: שמות יב, א-ב

- I. Specifics and anecdotes related to החדש
  - a. *Indecipherable statement*: if it was born before midday vs. born after midday
    - i. *Challenge*: to שמואל's reputation of expertise
    - ii. *Explanation*: if the מולד occurred by midday, it could have been seen by שקה"ח
      1. *Reason*: need a full night and day of the new moon to be מתקדש, per v1 or v2
        - a. *Difference*: count until nightfall (v1 – ערב) or חצות (v2 – מצות)
    - iii. *Value of information*: testing veracity of witnesses
  - b. *Postulate*: the moon is invisible for 24 hours (value of information: testing veracity of עדים)
    - i. *In בבל*: 1st 6 hours belong to old cycle, next 18 belong to new cycle
    - ii. *In ארץ ישראל*: 1st 18 hours belong to old cycle, next 6 belong to new cycle
  - c. *Rule of 2days ג'י"ט*: we always add later (i.e. add the 16th to the 15th – never the 14th)
    - i. *Reason*: only way it could be early is if there were 2 defective months in a row - would be heard
  - d. *לי*: story of לוי's arrival in בבל on יא בתשרי and telling them that it was יוה"כ as per א"י reckoning
  - e. *יוחנן*: any city where שלוחים arrive for ניסן but not תשרי keep 2 days פסח; precaution against תשרי
  - f. *דבא*: would fast 2 days on יוה"כ just in case – and once it turned out he was right
  - g. *ד"נ*: had just finished יוה"כ when news came that it should be next day – applied v3
  - h. *Intercalation*: if winter would continue until 16th of ניסן (due to v4 – must be in אביב)
  - i. *Sailors*: may reckon יד (for ביעור חמץ) as night when moonrise/sunset and moonset/sunrise are aligned
    - i. *On land*: it's 15th; due to expanded horizon, one day earlier at sea
- II. *משנה ד'* – desecrate שבת to testify about ניסן ותשרי – ניסן שלוחים go to סוריא, calendar is adjusted –
  - a. *במועדים* – per v5 *חילול שבת*
  - b. *מקדש* שבת *מחללים* שבת for each month due to the קרבן
  - c. *מקודש* for 6 months mentioned above: they go out w/o hearing מקודש, for ניסן ותשרי, must hear מקודש
- III. *משנה ה'* – *חילול שבת* to testify about clearly seen new moon (בעליל – as per v6)
  - a. *ד"ק*: nonetheless, come to testify (including *חילול שבת*)
  - b. *ד' יוסי*: if seen clearly, (בעליל – v6; [tangents – vv7-10]) don't come to testify (with *חילול שבת*)
- IV. *משנה ו'* – story of many witnesses that ר"ע stopped at לוד (really an official who lost his position as a result)
  - a. *Response*: this will keep them from coming in the future (should have let them come to testify)
- V. *משנה ז'* – father and son testifying together
  - a. *ד"ק*: may not, but should both go in order for one of them to join another to testify
  - b. *ד"ש*: may testify together (as per v11-והרן משה may testify together)
  - c. *ד' יוסי*: supports ת"ק with story of man, son and freed slave –
    - i. *כהנים*: accepted man and son (slave – not מיוחס); ד' accepted man and ex-slave (*contra* ר"ש)
  - d. *הלכה*: follows ר' יוסי (whose opinion was reported as ר"ש)
- VI. *משנה ח'* – invalid witnesses for החדש include gamblers, usurers, bird-racers and שביעית
  - a. *Rule*: any testimony for which a woman is invalid – these are also invalid
    - i. *Therefore*: גולן דרבנן (like משחק בקוביא) is valid for עדות אשה (for which a woman is כשרה)
- VII. *משנה ט'* – all steps taken to help someone get to testify (provisions etc. including *חילול שבת*) – due to v5